VOORBLAD

ONTWERP
RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 566574

Onderwerp:	Onttrekken middelen uit de reserve energiecrisis voor de uitvoering van de tijdelijke maatregelen energiecrisis Ondernemers Ondernemingen en maatschappelijke organisaties
Programma:	2. Wonen en leefbaarheid

Forum:	Oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Rick Verschure	
Inlichtingen bij:	Bolder, Rian	
	Tel:	E-mailadres: R.Bolder@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Budgetrecht Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Ja
Programmabegrotings-wijzigingsnummer:	2023-10

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen om voor de tijdelijke steunregeling Pijler 3 een extra onttrekking te doen van € 2.160.000,- uit de reserve Energiecrisis.
2. De reserve Energiecrisis tot 1 augustus 2025 in stand te houden voor de tijdelijke subsidieregeling voor Ondernemers/Ondernemingen.
3. De begroting 2023 dienovereenkomstig te wijzigen (2023-10 Reserve energiecrisis).

TOELICHTING

Inleiding
Op 24 april 2023 heeft de gemeenteraad besloten om het crisisfonds dat was ingesteld tot 1 april 2023, ‘reserve energiecrisis’, te verlengen tot 1 januari 2024. Hierdoor kunnen we onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie langer ondersteuning verlenen. Voor inwoners zijn inmiddels diverse steunmaatregelen uitgevoerd. Dit crisisfonds bestond uit € 5 mln. Eerder heeft u mandaat gegeven om € 2.640.000,- uit de reserve te onttrekken voor steunmaatregelen Pijler 1 en 2. Dit voorstel gaat over de resterende € 2.360.000,-waarvan € 2.160.000,- voor de tijdelijke steunregeling Pijler 3.

Om ondernemers/ondernemingen en maatschappelijke organisaties te ondersteunen vanuit onze gemeente wordt voor beide doelgroepen een verschillende subsidieregeling voorgesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat deze voorstellen complementair zijn aan (rijks)regelingen zoals bijvoorbeeld de TEK-regeling (Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb). Ook Stichtingen, culturele instellingen en semipublieke instellingen die voldoen aan de voorwaarden van deze regeling kunnen een aanvraag indienen. De insteek is als volgt:

1. er komt een tijdelijke subsidieregeling voor verduurzamingsmaatregelen voor ondernemers/ondernemingen tot 50 personen;
2. er komt een tijdelijke subsidieregeling voor tegemoetkoming energiekosten voor maatschappelijke organisaties (organisatie zijnde een stichting of vereniging, zonder winstoogmerk, die activiteiten op het gebied van sport, bewegen, cultuur, welzijn en/of ontmoeting organiseert of mogelijk maakt);
3. met de basisinstellingen worden maatwerkafspraken gemaakt. Het gaat hierbij om de Hanzehof, Muzehof, Musea Zutphen, bibliotheken, Luxor en Dat Bolwerck. Dit geldt ook voor het Zutphens Sport- en accommodatiebedrijf B.V. (Z.S.A.) en Optisport.

Beoogd effect
Ondernemers/ondernemingen en maatschappelijke organisaties zoveel mogelijk ondersteunen in hun bestaanszekerheid, zodat daarmee hun aanbod en de (sport- en culturele) activiteiten voor de inwoners van onze gemeente behouden blijft.

Argumenten
1.1 Met de tijdelijke maatregel ondersteunen we maatschappelijke organisaties die als gevolg van de hoge energie kosten in de financiële problemen zijn gekomen of voorkomen we dat ze in de financiële problemen komen.
De situatie per organisatie is zeer specifiek. Het is niet mogelijk een algemeen beeld per sector te schetsen. Om die reden steken we deze maatregel generiek in voor alle maatschappelijke organisaties in de gemeente Zutphen.

1.2 Met de tijdelijke maatregel voor ondernemers/ondernemingen investeren we in duurzame oplossingen met lange termijneffect.
Door in te steken op verduurzaming, en daardoor een structurele verlaging van de energierekening, komt het rendement van de maatregel ook daadwerkelijk ten gunste van de bedrijfsvoering. Daarmee helpen we ondernemers bij het investeren in duurzame maatregelen die ook op langere termijn effect hebben en bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van ondernemers en gemeente. Hiermee wordt een impuls gegeven aan verduurzaming.

1.3 Ook na de crisis moet gemeente Zutphen een interessante gemeente blijven om te wonen, recreëren, werken en winkelen.
Ondernemers/ondernemingen en maatschappelijke organisaties zijn essentieel voor een goed woon- en leefklimaat. Niet alleen als het gaat om werkgelegenheid, maar ook gelet op hun maatschappelijke bijdrage aan het verenigingsleven, vrijetijdsbesteding in brede zin en de leefbaarheid. De voorgestelde maatregelen dragen hieraan bij.

1.4. Het instellen van generieke maatregelen versnelt de uitvoerbaarheid.
Generieke regelingen hebben als voordeel dat de uitvoerbaarheid efficiënt kan verlopen en minder arbeidsintensief is dan maatwerk. De maatregelen zijn, gezien de beschikbare uitvoeringscapaciteit en de

gewenste snelheid van uitvoering, relatief makkelijk uitvoerbaar. De uitvoeringskosten blijven hierdoor beperkt.

1.5 Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de toezegging om separate voorstellen voor aanwending van de reserve aan de gemeenteraad ter goedkeuring voor te leggen.
De aanwending van de reserve is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Pas na goedkeuring door uw raad gaan wij aan de slag met de uitvoering hiervan.

1.6 Op deze manier kunnen we adequaat inzetten op de noodzakelijke steun voor ondernemers en maatschappelijke organisaties.
Formeel moet de raad voor iedere onttrekking aan de reserve zijn goedkeuring geven. Kijkend naar de aard van deze reserve is dat niet wenselijk. Aanvragers moeten vaak op korte termijn worden geholpen om te voorkomen dat de nadelige gevolgen nog veel groter worden. Het is daarom wenselijk om ons voor het tweede deel van de reserve te machtigen onttrekkingen te doen.

2.1 Op deze manier krijgen ondernemers de tijd de regeling daadwerkelijk uit te voeren.
Gezien de huidige krapte op zowel de arbeidsmarkt als de beschikbaarheid van het benodigde materiaal is er voldoende tijd nodig om het ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Daarna krijgen ondernemers de tijd om te verantwoorden.
De subsidies worden voor 1 januari 2024 verleend maar kunnen pas na uitvoering en verantwoording vastgesteld worden. Daarom stellen we u voor de reserve Energiecrisis te verlengen tot 1 augustus 2025.

Kanttekeningen
1.1 Er bestaat kans op misbruik van de regeling.
Een laagdrempelige regeling is fraudegevoelig. Allereerst vertrouwen we op het eigen oordeel van de aanvragers. Door per onderneming of organisatie een bedrag van maximaal € 10.000,- beschikbaar te stellen worden de gevolgen van een eventueel misbruik op een acceptabel niveau gehouden.

1.2 Het biedt geen maatwerkoplossing voor iedere ondernemer/onderneming of maatschappelijke organisatie.
Maatwerkoplossingen doen meer recht aan de probleemsituaties. Iedere situatie is uniek.
Maatwerkoplossingen zijn dermate arbeidsintensief dat de uitvoerbaarheid niet verzekerd is (ook mede gelet op de beperkte duur van de regeling). Daarnaast leiden maatwerkoplossingen tot hoge uitvoeringskosten. Bovendien krijgt bij maatwerk ook de aanvrager te maken met een hogere regeldruk. In die afweging is een generieke regeling de beste keuze voor zowel aanvrager als gemeente.

1.3 De tijdelijke steunregeling bestaat nu niet uit energiemaatregelen voor de basisinstellingen.
Voor de basisinstellingen, inclusief het Zutphens Sport- en Accommodatiebedrijf en Optisport, worden maatwerkafspraken gemaakt. We zijn bezig om in beeld te brengen welke energiekosten zij hebben en wat wij hierin kunnen doen. Hierover volgt op een later moment een voorstel.

1.4 We weten niet hoe groot de hulpvraag wordt.
We kunnen op dit moment niet inschatten hoeveel ondernemers en maatschappelijke organisaties een beroep gaan doen op deze steun. Het bereik van het aantal ondernemers en maatschappelijke organisaties wordt onderdeel van de rapportage.

Financiën
De oorspronkelijke omvang van de reserve Energiecrisis bedroeg € 5.000.000,- Dit betrof een tijdelijke reserve tot 1 april 2023. Deze reserve is bij raadsbesluit van 24 april 2023 verlengd tot 1 januari 2024. De gemeenteraad heeft ons voor het bedrag van € 2.640.000,- mandaat gegeven om dit aan te wenden voor diverse steunmaatregelen. Met tussentijdse rapportages is uw raad geïnformeerd over de aanwending hiervan. In de reserve Energiecrisis is nu nog een bedrag beschikbaar van € 2.360.000,- Met dit voorstel wordt de raad gevraagd om aan ons mandaat te verlenen om een bedrag van € 2.160.000,- te onttrekken uit deze reserve om ondernemers en maatschappelijke organisaties te ondersteunen vanuit onze gemeente. Voor beide doelgroepen hebben wij een tijdelijke subsidieregeling vastgesteld.

De Provincie Gelderland heeft aan de gemeente Zutphen vanuit de subsidie Gelders Winterfonds een bedrag van € 227.799,- toegekend. Dit om maatschappelijke ondernemers en mkb-ondernemers te helpen met de hoge energiekosten. Deze subsidieverlening wordt ingezet om de bijdrage vanuit de reserve Energiecrisis te verlagen met hetzelfde bedrag.

Als wij nog meer middelen van bijvoorbeeld het Rijk ontvangen (zoals compensatie voor het opgezegde contract met energieleverancier Gazprom Energy), gebruiken we die eveneens om de reserve Energiecrisis te verlagen met hetzelfde bedrag. De vrijkomende middelen uit de reserve vloeien dan terug naar de Algemene Reserve.

De financiële gevolgen nemen we mee in het voorstel waarin de eindrapportage aan de raad wordt aangeboden.

Communicatie
Bij de uitvoering van het voorstel wordt een communicatieplan gemaakt. Voor de aanvragers worden handzame en toegankelijke (digitale) aanvraagformulieren gemaakt.

Uitvoering
Het uitwerken en uitvoeren van de tijdelijke regelingen heeft effect op het reguliere werk. Door te kiezen voor een generieke regeling wordt het andere, reguliere werk zo beperkt mogelijk belast. Ook starten we zo snel als mogelijk met de voorbereidingen op de uitvoering van de regelingen om de organisatorische gevolgen hiervan zo goed mogelijk op te vangen.

Het uitgangspunt is dat een zo klein mogelijk percentage van de kosten naar coördinatie van de uitvoering van de regelingen gaat.

Evaluatie
Elk kwartaal rapporteert het college aan de raad de stand van zaken via een mondelinge- en schriftelijke toelichting.
Na afronding van de tijdelijke regelingen worden deze geëvalueerd. De eindrapportage komt voor de tijdelijke regeling voor maatschappelijke organisaties in het 1ste kwartaal 2024. Voor de ondernemers/ondernemingen ontvangt u in de eindrapportage uiterlijk 1 augustus 2025 (omdat een deel van de maatregelen pas 2de helft 2024/in 2025 uitgevoerd kan worden (zie argument 2.1)).

Bijlage(n) raad
566574 - bijlage 1 - Begrotingswijziging 2023-10 Verlenging crisisfonds voor ondernemers verenigingen en stichtingen.
566574 - bijlage 2 - Tijdelijke subsidieregeling energiekosten maatschappelijke organisaties gemeente Zutphen 2023
566574 - bijlage 3 - Tijdelijke subsidieregeling verduurzamingsmaatregelen ondernemers ondernemingen gemeente Zutphen 2023

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 566574;

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen om voor de tijdelijke steunregeling Pijler 3 een extra onttrekking te doen van € 2.160.000,- uit de reserve Energiecrisis.
2. De reserve Energiecrisis tot 1 augustus 2025 in stand te houden voor de tijdelijke subsidieregeling voor Ondernemers/Ondernemingen.
3. De begroting 2023 dienovereenkomstig te wijzigen (2023-10 Reserve energiecrisis).

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,